آزمایشگاه سیستم عامل

تمرین کامپیوتری 3

اعضای گروه :

محمد سوری – 810100249

صفورا علوى پناه – 810100254

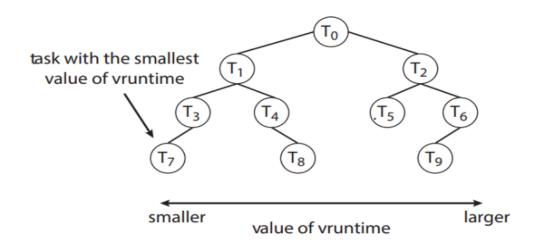
ريحانه حاجبي – 810100116

۱)چرا فراخوانی تابع () schedمنجر به فراخوانی تابع () schedulerمیشود؟ (منظور توضیح شیوه اجرای فرایند است.)

هر هسته تابع scheduler را صدا میزند و در این تابع پردازهی برای اجرا پیدا میشود و scheduler رخ میده میدهد تا آن هسته مشغول به پردازش آن پردازه شود. سپس هر پردازه زمانی که قرار است از حالت RUNNING میدهد تا آن هسته مشغول به پردازش آن پردازه شود. سپس هر پردازه، تمام شدن تایمر یا یک اینتراپت دیگر)، تابع خارج شود(که به 3 دلیل ممکن است رخ دهد: تمام شدن پردازه، تمام شدن تایمر یا یک اینتراپت دیگر)، تابع sched دوباره context-switch را انجام میدهد تا به همان پردازهی که عملیات sched را انجام میداد برگردیم. برای همین بعد از context-switch در تابع sched، ادامهی تابع scheduler را آنجایی که به یک پردازه سوییچ کرده بودیم، اجرا میشود.

۲)صف پردازههایی که تنها منبعی که برای اجرا کم دارند پردازنده است، صف آماده یا صف اجرا نام دارد. در xv6 صف آماده مجزا وجود نداشته و از صف پردازهها بدین منظور استفاده میگردد. درزمانبند کاملاً منصف در لینوکس، صف اجرا چه ساختاری دارد؟

زمانبند کاملا منصف لینوکس، به جای استفاده از یک ساختار داده صف استاندارد، وظیفه های (task) قابل اجرا در یک درخت قرمز-سیاه قرار میگیرند؛ درخت قرمز-سیاه یک درخت جستجوی دودویی متعادل است که در لینوکس کلید آن بر اساس مقدار vruntime است. این درخت در زیر نشان داده شده است:

هنگامی که یک وظیفه به وضعیت قابل اجرا درمیآید، به درخت افزوده میشود. اگر یک وظیفه در درخت قابل اجرا نباشد (به عنوان مثال، اگر در حالت بلاک شدن به منظور انتظار ۱/۵ باشد)، از درخت حذف میشود. به طور کلی، وظایفی که زمان پردازش کمتری داشتهاند (مقادیر کوچکتر vruntime) در سمت چپ درخت قرار دارند، و وظایفی که زمان پردازش بیشتری داشتهاند، در سمت راست قرار دارند. با توجه به خصوصیات یک درخت جستجوی دودویی، چپترین گرهی درخت کوچکترین مقدار کلید را دارد که به این معنا است که این وظیفه دارای بالاترین اولویت برای اجرا است.

۳)همانطور که در پروژه اول مشاهده شد، هر هسته پردازنده در xv6 یک زمانبند دارد. در لینوکس نیزبه همینگونه است. این دو سیستمعامل را از منظر مشترک یا مجزا بودن صفهای زمانبندی بررسینمایید. و یک مزیت و یک نقص صف مشترک نسبت به صف مجزا را بیان کنید.

در سیستم عامل XV6 از یک صف زمانبند برای همه پردازندهها به طور مشترک استفاده میشود که ساختار آن به صورت زیر است:

```
struct {
  struct spinlock lock;
  struct proc proc[NPROC];
} ptable;
```

در این ساختمان داده از یک صف از پردازه ها که می تواند حداکثر 64 پردازه را در خود نگه دارد و یک قفل برای مدیریت کردن دسترسی های همزمان استفاده شده است. اما در سیستم عامل لینوکس هر پردازنده یک صف زمانبند مجزا دارد.

مزیت صف مشترک نسبت به صف مجزا این است که نیازی به مدیریت توازن (load balancing) بین صف های پردازهها وجود ندارد، زیرا همه پردازهها در یک صف قرار میگیرند؛ این موضوع باعث افزایش سهولت در پیادهسازی و مدیریت زمانبندی میشود. اما نقص آن مشکل در دسترسی همزمان به صف است که به برای حل این مشکل از قفل استفاده می کنیم با این حال قفل می تواند کمی بر روی کارایی (performance) تاثیر بگذارد. علاوه بر آن، از آنجا که پردازهای که در این صف است، هربار در یک پردازنده اجرا میشود و بین آنها جهش میکند، با توجه به اینکه هر پردازنده، حافظه سریع (cache) سطح بالای خودش را دارد، کارایی حافظه سریع بسیار کمتر میشود.

۴)در هر اجرای حلقه، ابتدا برای مدتی وقفه فعال میگردد. علت چیست؟ آیا در سیستم تکهستهای به آن نیاز است؟

وقتی پردازنده در حالت idle یا در حالتی که تعدادی پردازه در حالت 7/۱ قرار گرفته است باشد و پردازه ی دیگری نداشته باشیم که در حالت runnable باشد،در این حالت پردازه ای اجرا نمی شود. در نتیجه اگر وقفه ها نیز فعال نگردد پس از اتمام عمل 7/۱ مربوط به پردازه ها، نمی توانیم آن ها را در حالت runnable قرار دهیم تا اجرا شوند و در این حالت سیستم به اصطلاح فریز میشود. در واقع اگر هیچ وقفه ای فعال نشده باشد ،هیچ 7PU دیگری که در حال اجرای یک پردازه باشد نمیتواند هیچ تعویض متنی و یا سیستم کال های وابسته به پردازه را دیگری که در حال اجرای یک پردازه باشد نمیتواند هیچ تعویض متنی و یا سیستم کال های وابسته به پردازه را اجرا کند. حال اگر قفل ptable فعال شود تمامی وقفه ها غیرفعال خواهند شد و لازم است جهت جلوگیری از فریز شدن سیستم وقفه ها فعال شوند تا اگر حالت پردازه ای به تغییر نیاز پیدا کرده است بتوان آن را تغییر داد. همچنین با توجه به اینکه در زمان اجرای پردازه، هیچ Preemptiveی نباید رخ بدهد، پس باید قبل از شروع کار پردازه باید اینکار انجام شود.

بله؛ در سیستم های تک هسته ای نیز به این کار نیاز است. زیرا اگر پردازنده در حالت idle قرار بگیرد، به دلیل غیرفعال شدن وقفه ها، ممکن است ۱/۵ ها هیچ وقت نرسند، به طور مثال منتظر یک عمل ۱/۵ باشند.

۵)وقفهها اولویت بالاتری نسبت به پردازهها دارند. به طور کلی مدیریت وقفهها در لینوکس در دو سطح صورت میگیرد. آنها را نام برده و به اختصار توضیح دهید.اولویت این دو سطح مدیریت نسبت به هم و نسبت به پردازهها چگونه است؟مدیریت وقفهها در صورتی که بیش از حد زمانبر شود، میتواند منجر به گرسنگی پردازهها گردد.این میتواند به خصوص در سیستمهای بیدرنگ مشکلساز باشد. چگونه این مشکل حل شده است؟

به طور معمول، مدیریت وقفهها در سیستمها به تقسیم وظایف بین یک وقفه سطح اول (FLIH) و یک وقفه سطح دوم (SLIH) میپردازد. ابتدا، فرآیند سطح اول اجرا میشود و سپس فرآیند سطح دوم. این تقسیم کار به خاطر این است که FLIH مسئول مدیریت وقفههای ضروری در کمترین زمان ممکن است، در حالی که SLIH بخشهای مربوط به وقفههای زمانبر را مدیریت میکند. FLIH مسئول پردازش وقفههای ضروری به سرعت است. در سرویس دهی به وقفه ها دو حالت وجود دارد:

- به وقفه سرویس کامل می دهد یعنی به عبارتی به طور کامل سرویس دهی میکند.
- 2. اطلاعات ضروری وقفه، که تنها در زمان وقوع وقفه در دسترس است،را ذخیره میکند و برای سرویس دهی کامل وقفه یک SLIH زمانبندی میکند.

همانطور که اشاره شد، SLIH مسئول مدیریت بخشهای زمانبر وقفه است. SLIHها یا یک ریسه مخصوص در سطح هسته برای هر handler دارد و یا توسط یک thread pool مدیریت میشوند. به دلیل امکان طولانی شدن زمان اجرا، SLIH ها معمولا مانند پردازهها زمانبندی میشود و SLIHها در یک صف اجرا در انتظار پردازنده قرار میگیرند تا زمان لازم برای پردازش وقفههای زمانبر را اختصاص دهند. این تقسیم کار امکان مدیریت بهینه وقفهها را فراهم میکند و از گرسنگی پردازهها در صورت طولانی شدن زمان مدیریت وقفهها جلوگیری میکند.

پیاده سازی زمانبندی بازخوردی چند سطحی

ابتدا تعدادی ساختار در proc.h تعریف میکنیم تا بتوانیم اطلاعات مربوط به scheduling و صفها را نگه داریم. یک enum برای نوع صفها تعریف میکنیم:

```
enum scheduling_queue {RR = 1,FCFS = 2, SJF = 3, CFS = 4};
```

سپس یک ساختار به نام scheduling_info میسازیم که اطلاعات کلی مربوط به scheduling یک پردازه را نگه میدارد:

```
struct scheduling_info {
  enum scheduling_queue queue;
  int last_run;
  float executed_cycles;
  int arrival_time;
  float burst_time;
  int last_execution_time;
};
```

در نهایت در ساختار proc یک متغیر از نوع scheduling_info اضافه میکنیم.

```
.
.
.
struct scheduling_info sched_info;
};
```

مقادیر این متغیرها را برای هر پردازه در تابع allocproc مقداردهی اولیه میکنیم.

تابع scheduler را تغییر میدهیم به طوری که اول سعی کند از صف اول پردازه پیدا کند، سپس از صف دوم و سوم و درنهایت از صف چهارم پردازه پیدا کند.

```
void
scheduler(void)
  struct proc *p;
  struct proc *last_rr_scheduled = &ptable.proc[NPROC - 1];
  struct cpu *c = mycpu();
  c \rightarrow proc = 0;
  for(;;){
    sti();
    acquire(&ptable.lock);
    p = find_next_round_robin(last_rr_scheduled);
    if (p)
      last_rr_scheduled = p;
    if (!p)
      p = find_next_fcfs();
      if (!p)
        p = find_next_sjf();
        if (!p)
          if (now - last_cfs_scheduled->sched_info.last_execution_time >=
```

```
fair_period)
           if (!find_fair_period())
             release(&ptable.lock);
             continue;
           p = find_next_cfs(last_cfs_scheduled);
         else
           p = myproc(); // Not Sure
         if (p)
           last_cfs_scheduled = p;
         if (!p)
           release(&ptable.lock);
           continue;
    c->proc = p;
    switchuvm(p);
    p->state = RUNNING;
    swtch(&(c->scheduler), p->context);
    switchkvm();
    c->proc = 0;
    release(&ptable.lock);
```

• سطح اول: زمانبند نوبت گردشی

در تابع scheduler آخرین پردازهای که از صف نوبت گردشی انتخاب شده را نگه میداریم و هر بار از آن پردازه جستوجو را شروع میکنیم:

```
struct proc*
find_next_round_robin(struct proc* last_scheduled){
    struct proc *p = last_scheduled;
    do
    {
        p++;
        if (p == &ptable.proc[NPROC])
        {
             p = ptable.proc;
        }
        if (p->state == RUNNABLE && p->sched_info.queue == RR)
        {
             return p;
        }
        while (p != last_scheduled);
        return 0;
}
```

• سطح دوم: زمانبند آخرین ورود-اولین رسیدگی (FCFS)

برای این صف بین همهی پردازهها سرچ میکنیم و پردازهی که در صف FCFS و بیشترین زمان ورود را دارد را انتخاب میکنیم.

```
struct proc *
find_next_fcfs()
{
    struct proc *p;
    struct proc *first_proc = 0;

int mn = 2e9;
    for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++)
    {
        if (p->state != RUNNABLE || p->sched_info.queue != FCFS)
            continue;

        if (p->sched_info.arrival_time < mn)
        {
            mn = p->sched_info.arrival_time;
            first_proc = p;
        }
    }
    return first_proc;
}
```

• سطح سوم: زمانبند اول بهترین کار (SJF)

برای انتخاب پردازه در این صف در کل پردازهها سرچ میکنیم و پردازهی که متعلق به این صف است و کمترین مقدار burst time داده شده را انتخاب میکنیم.

```
struct proc *
find_next_sjf()
{
   struct proc *p;
```

```
struct proc *shortest_job_process = 0;
float shortest_job_rank;
for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++)
{
    if (p->state != RUNNABLE || p->sched_info.queue != SJF)
        continue;
    float current_job_rank = p->sched_info.burst_time;
    if (shortest_job_process == 0 || current_job_rank < shortest_job_rank){
        shortest_job_rank = current_job_rank;
        shortest_job_process = p;
    }
}
return shortest_job_process;
}</pre>
```

• سطح سوم: زمانبند كاملاً منصفانه (CFS)

برای انتخاب پروسه از این صف اول مقدار بازه زمانی از قبل تعیین شده PERIOD را باید به تعداد تقسیم کنیم تا بازه زمانی منصفانه خود را به دست بیاوریم و سپس به انتخاب پردازه میپردازیم. (چک کردن تمام شدن پریود در تابع scheduler چک میشود.)

```
int find_fair_period()
{
  int now = ticks;
  struct proc *prc;
  int size_of_queue = 0;
  for (prc = ptable.proc; prc < &ptable.proc[NPROC]; prc++){
    if (prc->state == RUNNABLE && prc->sched_info.queue == CFS)
      size_of_queue++;
  }
  if (size_of_queue == 0)
```

```
return 0;
  fair_period = PERIOD / size_of_queue;
struct proc *
find_next_cfs(struct proc *last_scheduled){
 struct proc *fair_process = 0;
 struct proc *p = last_scheduled;
 while (p != last_scheduled)
   p++;
   if (p >= &ptable.proc[NPROC])
     p = ptable.proc;
   if (p->state == RUNNABLE && p->sched_info.queue == CFS)
      fair_process = p;
  return fair_process;
```

برای پیادهسازی aging تابع age_process را تعریف میکنیم که هر بار که مقدار ticks در trap.c زیاد میشود این تابع را هم صدا میزنیم که بررسی کند اگر نیاز بود صف پردازه مدنظر را عوض کند.

```
enum scheduling_queue
change_queue(struct proc *p, enum scheduling_queue new_queue)
```

```
enum scheduling_queue old_queue = p->sched_info.queue;
 p->sched_info.queue = new_queue;
 p->sched_info.last_run = ticks;
 return old_queue;
void age processes()
 struct proc *p;
 acquire(&ptable.lock);
 for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++)</pre>
   if (p->state != RUNNABLE || p->sched_info.queue == RR)
      continue;
   if (ticks - p->sched_info.last_run > AGING_THRESHOLD)
      change_queue(p, RR);
 release(&ptable.lock);
```

فراخوانی های سیستمی

1. تغییر صف پردازه

ابتدا فراخوانی سیستمی مورد نظر را با نام change_process_queue در سیستم عامل (همانطور که در گزارش آزمایشگاه 2 بهصورت گامبهگام توضیح داده شد)، تعریف میکنیم. در نهایت تابع این فراخوانی را در فایل proc.c بهصورت زیر تعریف میکنیم:

```
int
change_process_queue(int pid,int queue_num) {
   struct proc* p;
   acquire(&ptable.lock);
```

```
for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++) {
  if(p->pid == pid) {
    break;
}

release(&ptable.lock);
int old_queue_num= change_queue(p, queue_num);
return old_queue_num;
}
```

برنامه سطح کاربر زیر با نام change_process_queue.c را برای تست این فراخوانی سیستمی ایجاد کردیم:

```
#include "types.h"
#include "user.h"
void set queue(int pid,int new queue) {
  if(pid < 1) {
       printf(1,"invalid pid\n");
       return;
   if(new queue < 1 || new queue > 4) {
       printf(1,"invalid queue\n");
      return;
  int res = change process queue(pid, new queue);
  if(res < 0) {
       printf(1,"Eror changing queue\n");
   else {
      printf(1,"process with pid = %d changed queue from %d to
%d\n",pid , res , new queue);
  }
```

```
int main(int argc,char* argv[]){
   if(argc < 3) {
      printf(1,"not enogh params\n");
      exit();
   }

   set_queue(atoi(argv[1]),atoi(argv[2]));
   exit();
}</pre>
```

خروجی این فراخوانی سیستمی به صورت زیر خواهد بود:

```
Machine View
SeaBIOS (version 1.15.0-1)

iPXE (https://ipxe.org) 00:03.0 CA00 PCI2.10 PnP PMM*1FF8B590*1FECB590 CA00

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap start 58
init: starting sh
Mohammad Souri
Safoora Alavi Panah
Reyhaneh Hajebi
$ foo&
$ change_process_queue 4 3
process with pid = 4 changed queue from 2 to 3
```

2. مقدار دهی یارامتر SJF:

ابتدا فراخوانی سیستمی مورد نظر را با نام set_sjf_process در سیستم عامل تعریف میکنیم. در نهایت تابع این فراخوانی را در فایل proc.c بهصورت زیر تعریف میکنیم:

```
int
set_sjf_process(int pid, int burst_time)
{
    acquire(&ptable.lock);
    struct proc* p;
    for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){
        if(p->pid == pid){
            p->sched_info.burst_time = burst_time;
            release(&ptable.lock);
            return 0;
        }
    }
    release(&ptable.lock);
    return -1;
}
```

برنامه سطح کاربر زیر با نام set_sjf_process.c را برای تست این فراخوانی سیستمی ایجاد کردیم:

```
#include "types.h"
#include "user.h"

void set_process_sjf(int pid, int burst)
{
    if (pid < 1){
        printf(1, "Invalid pid\n");
        return;
    }
    if (burst < 0){
        printf(1, "Invalid burst time\n");
        return;
    }
}</pre>
```

```
int res = set_sjf_process(pid, burst);
if (res < 0)
    printf(1, "Error setting SJF params\n");
else
    printf(1, "SJF params set successfully\n");
}
int main(int argc,char* argv[]){
    if (argc < 3){
        printf(1,"not enough params");
        exit();
    }
    set_process_sjf(atoi(argv[1]), atoi(argv[2]));
    exit();
}</pre>
```

خروجی این فراخوانی سیستمی به صورت زیر خواهد بود:

```
QEMU _ □ ☑

Machine View

SeaBIOS (version 1.13.0-1ubuntu1.1)

iPXE (http://ipxe.org) 00:03.0 CA000 PCI2.10 PnP PMM+1FF8CB00+1FECCB00 CA00

Booting from Hard Disk...
cpu1: starting 1
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap start 58
init: starting sh
Mohammad Souri
Safoora Alavi Panah
Reyhaneh Hajebi
$ set_sjf_process 1 50
SJF params set successfully
$ _
```

3. چاپ اطلاعات:

ابتدا فراخوانی سیستمی مورد نظر را با نام print_schedule_info در سیستم عامل تعریف میکنیم. در نهایت تابع این فراخوانی را در فایل proc.c بهصورت زیر تعریف میکنیم:

```
print schedule info(void) {
static char *states[] = {
cprintf("Process Name PID State Queue Cycle Arrival
Burst\n"
struct proc *p;
for(p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++){</pre>
  if(p->state == UNUSED)
  const char* state;
  if(p->state >= 0 && p->state < NELEM(states) && states[p->state])
    state = states[p->state];
    state = "???";
  cprintf("%s", p->name);
  printspaces(columns[0] - strlen(p->name));
  cprintf("%d", p->pid);
  printspaces(columns[1] - digitcount(p->pid));
  cprintf("%s", state);
```

```
printspaces(columns[2] - strlen(state));

cprintf("%d", p->sched_info.queue);
printspaces(columns[3] - digitcount(p->sched_info.queue));

cprintf("%d", (int)p->sched_info.executed_cycles);
printspaces(columns[4] -
digitcount((int)p->sched_info.executed_cycles));

cprintf("%d", p->sched_info.arrival_time);
printspaces(columns[5] - digitcount(p->sched_info.arrival_time));

cprintf("%d", p->sched_info.burst_time);
printspaces(columns[6] - digitcount(p->sched_info.burst_time));
cprintf("\n");
}
```

برنامه سطح کاربر زیر با نام schedule_info.c را برای تست این فراخوانی سیستمی ایجاد کردیم:

```
#include "types.h"
#include "user.h"

int main() {
  print_schedule_info();
  exit();
}
```

برنامه سطح كاربر

در برنامهی کاربر چند بار fork را صدا میزنیم تا پردازه جدید ساخته شود و داخل هر پردازه عملیات محاسباتی طولانی و sleep طولانی قرار میدهیم:

خروجی چاپ اطلاعات هم بعد از ساخت برنامهی کاربر در پسزمینه به شکل زیر میشود:

```
$ foo&
$ schedule_info
                            State Queue Cycle Arrival Priority R_Prty R_Arvl R_Exec R_Size Rank
init 1 sleeping 1 1 0 3 1 1 1 1 1229
                           sleeping 1
sleeping 2
                                                                                                                  12292
16393
                            runnable 2
                                                                                                                  12621
                           sleeping 2
runnable 2
                  4
6
7
8
9
                                                        294
294
294
294
294
294
294
294
                                                                                                                  12585
                                                                                                                  12621
                           runnable 2
                                               36
36
36
36
36
36
36
36
                           runnable 2
runnable 2
                                                                                                                  12621
                           runnable 2
                                                                                                                  12621
                           runnable 2
runnable 2
runnable 2
running 2
                                                                                                                  12621
                  13
                                                         294
                                                                                                                  12621
12621
     dule_info
```

بعد از حدود یک دقیقه تمام پردازههای foo تمام میشوند و جدول اطلاعات به شکل زیر میشود:

<pre>\$ schedule_info Process_Name</pre>	PID	State	Queue	Cycle	Arrival	Priorit	ty R_Prty	R_Arvl	R_Exec	R_Size	Rank
init sh schedule_info \$ []	1 2 18	sleeping sleeping running	2	1 3 0	0 2 16899	3 3 3	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	12292 16392 29190

 $\mathsf{Github}: \underline{\mathsf{link}}$

Last commit message : $\underline{\mathsf{link}}$